

สารบัญ

-
-
-

บทนำ แด่เธอผู้เจ็บปวดกับการเรียน

014

ส่วนที่ 1

เรื่องที่ผมอยากย้ำอีกสักครั้ง

- 01 **มันสายเกินไปแล้ว ไม่หรอก มันยังไม่สายเกินไป** 023
- ตอนอายุ 15 ผมอยู่ระดับเดียวกับเด็กอนุบาล 032
- คิดว่าชีวิตเหมือนน้ำที่หกจากแก้ว 035
- สะท้อนใจเหมือนถูกฟ้าผ่ากลางศีรษะ 037
- ก่อนปณิธานมุ่งมั่นจะมอดดับ 042
- เพียงมีใจที่อยาก “ลองสักตั้ง!” 044
- แค่เปลี่ยนความคิดก็เรียนสนุกขึ้นเยอะ! 048
- Beyond Story** ◦ เรื่องที่ผมอยากย้ำอีกสักครั้ง 052

ส่วนที่ 2

การเรียนรู้พลานสนุกเมื่อเตรียมใจ

- 02** **เพราะว่าชีวิตนั้นมีเพียงหนเดียว** **059**
- เพราะการไม่ตั้งใจเรียนคือการทำผิดต่อชีวิตของตัวเอง 062
- การเรียนรู้ทำให้ใจของเราค่อย ๆ เติบโตขึ้น 065
- ความฝัน เป้าหมาย และความต้องการนั้นแตกต่างกัน 067
- Beyond Story** ◦ ผู้ที่ยินดีจะยอมรับ “ช่วงเวลาที่ใช้หยิ่งรอก” 073
-
- 03** **ช่วงเวลาที่กิดตั้งใจจะแบ่งแยก**
“ความตั้งใจอันแน่วแน่” ออกจาก
“ความตั้งใจอันสูญเปล่า” **075**
- เหตุผลที่ความตั้งใจของเรา “แน่วแน่ได้แค่สามวัน” 077
- เรื่องที่เสียดายที่สุดในชีวิต 079
- นี่ไม่ใช่เวลาที่จะมามัวทำแบบนี้อยู่ 082
- คนที่ซื่อสัตย์กับตัวเอง 083
- Beyond Story** ◦ คำตอบอยู่ในตัวเรา 086

04 การเรียนฝึกฝนเราให้เป็น
คนที่มีจิตวิญญาณแข็งแกร่ง

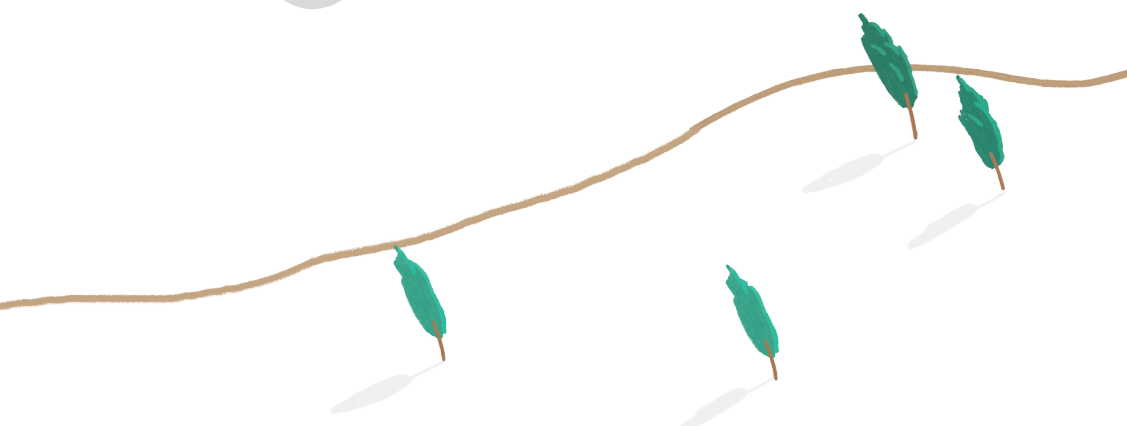
088

- ช่วงเวลาทำความเข้าใจกับ
คุณสมบัติที่จำเป็นในการใช้ชีวิต 091
- ทุกวิชาล้วนมีเหตุผลให้เรียน 096
- ตัวเราผู้เข้มแข็งและกล้าแกร่ง 103
- วันที่เหมาะกับการตระเตรียมใจ 106
- Beyond Story ◦ คุณสมบัติ 10 ประการ
ของคนที่มีจิตวิญญาณแข็งแกร่ง 109

05 ทุกสิ่งเปลี่ยนไปเมื่อตัดสินใจอ่อนแอ

112

- ไม้กายสิทธิ์กับตะเกียงวิเศษไม่มีจริง 115
- หากยังไม่เก่งก็เป็นธรรมดาที่จะไม่ค่อยสนุก 118
- ภูเขาที่ข้ามยากไม่ใช่ภูเขาที่ไม่อาจข้าม 121
- เฟลิดเฟลินกับช่วงเวลาที่เกิดซ้ำ 124
- Beyond Story ◦ นึกถึงบ๊วยดับกระหาย 126

ส่วนที่ 3

การเรียนรู้พลานสนุกเมื่อพุ่มผักใจ

- 06 **จวแข่งกับอดีตของตัวเองไม่ใช่ใครอื่น** 131
- คู่แข่งคือแวมไพร์ดูดพลังใจใฝ่เรียน 132
 - วิธีกลายเป็นคนอากัฟใน 60 วินาที 134
 - ชนะตัวเองเท่ากับชนะทุกสิ่ง 134
 - มีผู้สร้างแรงบันดาลใจไว้ในใจ 141
 - Beyond Story ◦ สิ่งที่ได้เรียนรู้จาก
ตลาดประมูลปลาในรยงจิน 149
- 07 **“ท่อนี้ ตอนนี้” คือคีย์เวิร์ดมหัศจรรย์
ในการสร้างสมาธิจำ** 152
- จดจ่อจนไม่เห็นและไม่ได้ยินสิ่งอื่น 153
 - วิธีเรียนด้วยทั้งหัวใจ 157
 - อย่างยิ่งลูกศรดอกที่สอง 163
 - คนเขลาจะตั้งเป้าหมายเป็นคะแนน 165
 - Beyond Story ◦ เคล็ดลับของหมอดู 168

08

นิสัย 7 ประการของคนที่มีใจใฝ่เรียน

170

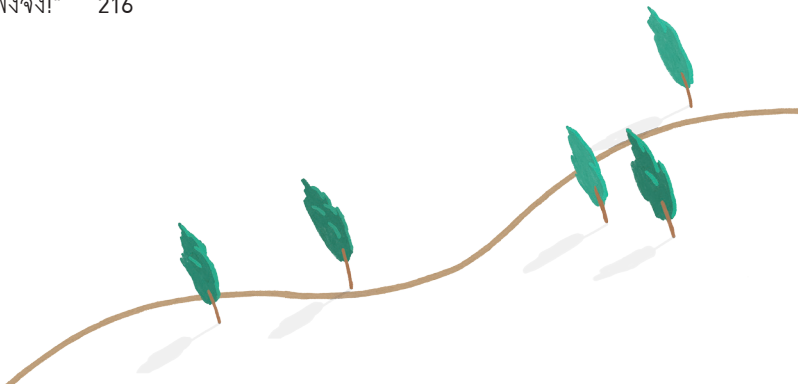
- นิสัยประการที่ 1 นั่งหลังตรง 173
นิสัยประการที่ 2 จดจ่อไปที่ละเรื่อง 176
นิสัยประการที่ 3 จดจ่อกับเนื้อหา ไม่ใช่เปลือกนอก 179
นิสัยประการที่ 4 ครอบครอง “ที่นั่งวีไอพี” 184
นิสัยประการที่ 5 ไม่ปล่อยให้ตัวเองเป็นหัดบ่อย 187
นิสัยประการที่ 6 เต็มพลังด้วยเวลาพัก 190
นิสัยประการที่ 7 ตรวจสอบสภาพจิตใจด้วยการจัดระเบียบ 193
Beyond Story ◦ วิธีใช้ชีวิตอย่างไม่สิ้นเปลือง 197

09

เวลาในวันนี้คือวัตถุดิบสร้างชีวิตของเรา

199

- โครนอสและไครอส 200
คนที่ใจใฝ่เรียนย่อมไร้ซึ่งความเกียจคร้าน 203
กิจกรรมที่มอบพลังให้กับเราเมื่อคิดตั้งใจเรียน 207
กิจกรรมที่ 1 สัญญาที่ไม่สิ้นเปลือง : ใช้ตารางเวลา 207
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ : ใช้ไหม้ขีด 210
กิจกรรมที่ 3 เพิ่มเวลาที่มีสมรรถภาพกับการเรียน : ใช้นาฬิกาจับเวลา 211
ไม่ใช่แค่กันที่ต้องร้อน ใจก็ต้องเราร้อนด้วย! 215
Beyond Story ◦ “อะไรกัน ภาพวาดแค่แผ่นเดียว
ทำไมแพงจัง!” 216

ส่วนที่ 4

การเรียนรู้พลานสนุกเมื่อประคองใจให้ตั้งมั่น

- 10 หยุดหา “เหตุผลที่ทำไมได้”
แล้วหา “วิธีทำให้ได้” 221
- การเรียนรู้คือสิ่งที่ต้องอาศัยใจ ไม่ใช่ปัจจัย 224
- แนวคิด 3 ประการเพื่อให้เลิกนิสัยชอบพร่ำบ่น 229
- วันที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนก็คือวันนี้ 234
- Beyond Story ◦ จุดหมายของเจงกิสข่าน 237
- 11 ถึงครูจะสอนเก่งก็ไร้ความหมาย
ตราบใดที่เราไร้ใจใฝ่เรียน 239
- “เรียนอย่างไร” นั้นสำคัญกว่า “สอนอย่างไร” เป็นร้อยเท่า 241
- อย่าโทษครูที่คะแนนเราตกต่ำ 243
- มีสิ่งให้เรียนรู้จากครูทุกคน 244
- มารยาทที่งดงามคือหลักฐานของความฉลาด 246
- “โรงเรียนของเรา” กับ “โรงเรียนของคนอื่น” 248
- Beyond Story ◦ “คุณจะเป็นประสาทมมไปถึงเมื่อไหร่” 253

12 ไม่ใช่ทุกคนที่จะมีโอกาสได้เรียนหนังสือ 256

- คนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือคนที่ 1 เรื่องของแจ๊ค ลอนดอน 259
คนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือคนที่ 2 เรื่องของไซฟี เกอร์มิ่ง 263
คนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือคนที่ 3 เรื่องของเฟรเดอริค ดักลาส 267
คนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือคนที่ 4 เรื่องของอู๋กิ้น 270
“โอกาสในการเรียนหนังสือ” เหมือนพรอันประเสริฐ 275
Beyond Story ◦ เรื่องราวหลังจากนั้น 277

13 คนที่อยากให้เรา “มีชีวิตที่ดีกว่า” ตัวเอง 280

- เมื่อทิ้งซองยาบ้า รุงก็เท่ากับทิ้งหัวใจของแม่ไปด้วย 282
หลอกหลวงแม่ 283
พ่อกับแม่เองก็เพิ่งเคย “ทำหน้าที่เป็นพ่อแม่ของเรา” ครั้งแรก 285
ความหมายของเงินที่พ่อหามาได้ 288
คนที่อดทนผ่านแต่ละวันมาได้ด้วยความหวังที่มีต่อตัวเรา 291
เราต่างค่อย ๆ กลายเป็นเด็กกำพร้ากันวันละนิด 294
ความหมายแท้จริงที่แฝงอยู่ใน “...” หลังเสียงบ่น 297
Beyond Story ◦ “แม่ก็เป็นแบบนี้ตลอดแหละ!” 299

บทส่งท้าย เซอสิ วันเซอ วันเซอในตัวเธอ! 302

บรรณานุกรม 309

ประวัติผู้เขียน 313

เมื่อถึงสุดปลายทาง
รอยยิ้มของคุณจะสว่างไสวที่สุดในโลก

ฉะนั้น
ขอวางอย่างยอมแพ้

บทนำ แต่เธอผู้เจ็บปวด กับการเรียน

ปังปอง!

ยินดีต้อนรับสู่เนื้อหาของแต่เธอผู้เจ็บปวดกับการเรียน อย่างไรก็ตาม ถ้าการเรียนเป็นเรื่องสนุกสำหรับคุณจนแต่ละวันเหมือนสวรรค์ อยู่แล้ว หรือคุณเข้าใจ “เหตุผล” กับ “ความหมาย” ของการเรียน อย่างถ่องแท้ ไม่เคยนึกลำบากใจที่จะเข้าเรียน ก็ขอให้ปิดหนังสือ เล่มนี้เสีย เพราะคุณมี “ช่วงเวลาที่การเรียนเป็นเรื่องสนุก” เต็มเปี่ยม อยู่แล้ว

แต่ถ้ามีสักครั้งที่คุณรู้สึกเหนื่อยหน่ายกับการเรียน ต้องบังคับตัวเองให้จดจ่อกับการเรียน หรือเคยอยากหนีไปให้พ้น ๆ เพราะเกลียดการเรียนจนทนไม่ไหว ก็ขอให้คุณค้นหาวิธีที่จะเพลิดเพลินและสนุกไปกับการเรียนผ่านหนังสือเล่มนี้ครับ

ทั้งความฝืนใจที่ต้องบังคับตัวเองให้เรียน ทั้งความหนักใจและความกดดันที่ไม่รู้จะเรียนไปทำไม แล้วมาตกหลุมรัก “ความสุนทรีย์จากการเรียน” จนอยากจะร้องตะโกนว่า “การเรียนสนุกจัง!” กันเถอะ

หนังสือเล่มนี้จะชี้ให้เห็นความเป็นจริงอันแสนเรียบง่ายที่ว่าเราไม่ได้เรียนด้วย “หัว” แต่เรียนด้วย “ใจ” ฉะนั้นถ้าอยากประสบความสำเร็จในการเรียนก็ต้องจดจ่อดูแลใจของตัวเองอยู่เสมอ เพราะขอเพียงใจจัดแน่นด้วยความอยากเรียน เราย่อมตกหลุมรัก “ความสนุกของการเรียน” ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องบังคับ แค่เปลี่ยนความมุ่งมั่นตั้ง “ใจ” ประการเดียว เมื่อตระหนักถึงความเป็นจริงข้อนี้ชีวิตผมก็พลิกจากหน้ามือเป็นหลังมืออย่างน่าตื่นตะลึง ความเป็นจริงข้อนี้มีมานานแล้ว ผมไม่ได้เป็นคนสร้างมันขึ้นมาเองหรอกครับ

ซินปู้ใจเยียน ชื่อเออร์ปู้เจียน ทิงเออร์ปู้เหวิน

(心不在焉 視而不見 聽而不聞)

เมื่อไม่มีใจ จึงมองแต่ไม่เห็น ได้ยินแต่ไม่ได้ฟัง

ปราชญ์ผู้เขียนคัมภีร์ต้าเสวีย (คัมภีร์มหาบุรุษ) เห็นความสำคัญของ “ใจ” อย่างแตกฉานตั้งแต่ 2,500 ปีก่อนว่า หากเรานั่งใจลอยอยู่กับโต๊ะก็จะ “มอง (視 ชื่อ)” แต่ไม่ “เห็น (見 เจี้ยน)” แม้จะ “ได้ยิน (聽 ทิง)” คำพูดของครู แต่ก็เหมือนไม่ “ได้ฟัง (聞 เหวิน)” พุดง่าย ๆ ก็คือ ต่อให้นั่งเรียนนานเป็นสิบชั่วโมง หากใจไม่อยู่กับตัวก็ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเรียน เพราะสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนคือ “ใจที่แน่วแน่มั่นคง”

ลองนึกถึง “วันที่เรียนไม่รู้เรื่อง” ดูลิครับ มันเป็นเพราะเราใจลอยคิดเรื่องอื่น รู้สึกเอือมระอา ไม่อยากเรียน ใจห่อเหี่ยว ไม่มีใจจะกระตือรือร้น รู้สึกอึดอัด จมอยู่กับความอวดดีไร้สาระ รู้สึกหงุดหงิด อยากร้องไห้ สาละวนอยู่กับการบ่นทอนตัวเอง ความตั้งใจรั่วไหลเหมือนลมที่รั่วออกจากลูกโป่ง และไม่ปรารถนาที่จะเรียน... ร้อยทั้งร้อยเป็นเพราะ “ใจที่สับสน”

กลับกัน ไหนลองนึกถึง “วันที่เรียนรู้เรื่อง” ดูบ้าง ล้วนแต่เป็นวันที่เราเรียนด้วย “ใจที่หนักแน่น” ไม่หวั่นไหวสั่นคลอน “ใจที่สมบูรณ์” ไร้ความคิดหุยมหิมรบกวน และ “ใจที่เยือกเย็น” ไม่วอกแวกโอนเอน ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นได้เพราะมี “ใจที่มั่นคง”

ไม่ว่าใครก็สร้างใจที่มั่นคงได้หากฝึกฝน ขอเพียงใครครวญถึง “เหตุผล” กับ “ความหมาย” ของการเรียนให้ลึกซึ้งขึ้นอีกนิด

“ทำไมสิ่งที่เรียนตอนนี้ถึงจำเป็นต่อชีวิตของเรา”

“ทำอย่างไรเราถึงจะเรียนได้อย่างสนุกและเพลิดเพลิน”

“ตอนนี้เราควรทำอะไรบ้างเพื่อให้ใช้ชีวิตได้ตามที่ฝันไว้”

ผมเชื่อครับว่าใครก็ตามที่ใคร่ครวญจนเข้าใจและยึดถือ “เหตุผลของการเรียน” จะต้องเกิด “ใจใฝ่เรียน” อย่างแน่นอน

ฉะนั้นตลอดเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้จึงมีประเด็นให้คุณใคร่ครวญเกี่ยวกับการเรียนด้วย “ใจ” เต็มไปด้วย “การสนับสนุนอันอบอุ่น” ซึ่งจะช่วยให้ขยายตอนที่คุณรู้สึกเหน็ดเหนื่อยและอ่อนล้าจากการเรียน ผมอยากแบ่งปันเรื่องราวที่ทุกคนต่างเคยรู้สึก พบเจอ และกัลลักรู้ ให้คุณได้รู้

เมื่อว่างเว้นจากการเรียนก็ขอให้คุณหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่านตามสบาย ทว่าอย่าอ่านให้จบทั้งเล่มในรวดเดียว อ่านแค่ครั้งละบทหรือครั้งละหัวข้อแล้วปิดหนังสือพักไว้ก่อน จะได้มีโอกาสครุ่นคิดถึง “เหตุผลของการเรียน” ได้อย่างถี่ถ้วน ใช้เวลาระหว่างนั้นสร้าง “ใจใฝ่เรียน” ที่เหมาะกับตัวคุณเองโดยเฉพาะ อย่าฝืนอ่านรวดเดียวจนรู้สึกเบื่อ ลองใช้ความคิดของตัวเองคิดตามเป็นระยะ หากชวณคนในครอบครัวหรือเพื่อน ๆ มาอ่านแล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ก็จะดียิ่งขึ้น

ความปรารถนาดีที่ต้องการช่วยเหลือของผมอาจจะมากจนล้น ออกมาผ่านถ้อยคำที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้ หวังว่าคุณจะใจกว้างและเข้าใจ

พี่ชายจอมจุ๊ผู้อยากสอนหลายสิ่งให้กับน้อง ๆ ด้วยความหวังดีจากใจจริงนะครับ

ตอนแรกผมลังเลที่จะเล่าเรื่องของตัวเองลงในหนังสือเล่มนี้ เพราะรู้สึกอับอายกับเรื่องที่ทำพลาด และเขินอายกับเรื่องที่ทำได้ดี จนอยากเก็บทั้งหมดนั้นไว้ไม่ให้ใครรู้ ขณะเดียวกันก็ลังเลที่จะพูดถึงการเรียนของตัวเองในฐานะที่เป็น “คนเรียนน้อย” ซึ่งยังต้องเรียนรู้อะไรอีกมาก กระนั้นก็ขออาจหาญใช้ประสบการณ์จริงกับคำแนะนำที่เคยได้รับมาของผมผู้ยังไม่สมบูรณ์พร้อม หวังเป็นเชื้อไฟให้ใครก็ตามเกิด “ใจไม่เรียน” และรู้สึกสนุกกับการเรียนมากขึ้นแม้เพียงเล็กน้อยก็ยังดี

ผมไม่มีวิธีการมาบอกว่าควรเรียน “อย่างไร” หรือครับ สำหรับนักเรียนผู้อาศัยในท้องถิ่นชนบทติดทะเลและรายล้อมด้วยภูเขา เช่นผม ไม่มีทั้ง “เคล็ดลับแยบคาย” หรือ “กลวิธียิ่งใหญ่” มีแค่การตระเตรียม ทุ่มพิก และประคองใจให้ตั้งมั่น ตั้งปณิธานแน่วแน่จริงจังกับการไล่ตามเป้าหมายและความฝัน ขบคิดลึกซึ้งถึง “เหตุผล” กับ “ความหมาย” ของการเรียน เป็นเรื่องน่าทึ่งที่เพียงเท่านั้นก็ช่วยให้ผมเรียนสนุกขึ้นได้แล้ว พุดสั้น ๆ ก็คือ ผมไม่มีคำแนะนำหรือเคล็ดลับพิเศษอื่นนอกจากใช้ “ใจ” ล้วน ๆ ครับ

ในหนังสือเล่มนี้ผมตั้งใจจะบอกเล่าว่าเราเรียน “ทำไม” ไม่ใช่ควรเรียน “อย่างไร” อันที่จริงพอรู้ว่าเรียน “ทำไม” เราจะพลอยพบคำตอบว่าควรเรียน “อย่างไร” ไปด้วย

ทุกสิ่งขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นตั้งใจของคุณ โดยเฉพาะการเรียน
ถ้าจะให้ย่ำอีกครั้งก็คือ การเรียนจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับใจของคุณเอง
“เท่านั้น”

“การเรียน” มีไข่มุกใด นอกจากการตามหา “จิตใจ” ซึ่งเคย
สูญหาย

— แม่จื่อ

บางทีการเรียนอาจขึ้นอยู่กับการเตรียม ฟุ่มพัก และ
ประคองใจให้ตั้งมั่นเพียงแค่ว่า 3 สิ่งนี้ก็เป็นได้ เออละ เราเริ่มเข้าสู่เนื้อหา
ของหนังสือเล่มนี้กันเลยดีไหมครับ ก่อนอื่นขอเริ่มจากเรื่องหนัก ๆ
สักหน่อยแล้วกัน

SAMPLE

ส่วนที่ 1

-
-
-

เรื่องที่ผมอยากย้ำ
อีกสักครั้ง

SAMPLE

○ ○ ○

ใจคือสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียน วันไหนเรียนเช้าหัวก็เพราะ “ใจ” ไม่เข้าหัวก็เพราะ “ใจ” บางทีการเรียนอาจขึ้นอยู่กับ การเตรียม ฟุ่มพัก และประคองใจให้ตั้งมั่นเพียงแค่ 3 สิ่งนี้ก็ว่าได้ ขอเพียงมีใจที่แน่วแน่มั่นคง แต่ละวันจะเต็มไปด้วยช่วงเวลาที่ทำให้เราอยากตะโกนว่า “การเรียนสนุกจัง!” แล้วความมหัศจรรย์น่าตื่นตะลึงย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

ขอให้เริ่มตั้งแต่ตอนนี้ แล้ว “ช่วงเวลา que การเรียนกลายเป็นเรื่องสนุก” จะมาถึงอย่างแน่นอน

- 01 -

มันสายเกินไปแล้ว ไม่หรอ ก มันยังไม่สายเกินไป

เธอไม่ได้ถูกสร้างมาให้หดหู่หรือเสีย แต่ถูกสร้างมาให้เติบโตอีกบนต่างหาก

— ไอปราห์ วินฟรีย์ พันธ์กรชาวอเมริกัน

ผู้แพ้สูญพลั้งววนไปกับการล้มเหลว ส่วนผู้ชนะลงมือทำอย่างมันไ้ไม่เร่งร้อน

— คาร์ล เคราส์ กวีชาวเยอรมัน

คุณรู้ไหมครับว่าคำถามยอดนิยมอันดับหนึ่งของนักเรียนเกาหลีใต้คืออะไร คำตอบก็คือ “ถ้าเพิ่งเริ่มตั้งใจเรียนตอนนี้มันจะสายเกินไปหรือยัง” ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเรียนระบุว่าช่วงอายุผู้ถามค่อนข้างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเด็กมัธยมต้น เด็กที่เพิ่งขึ้นมัธยมปลาย หรือเด็กที่กำลังเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งในอีก 100 วันล่วงหน้าถามคำถามเดียวกัน

ไม่น่าแปลกใจเลยที่กระทู้ตามเว็บคาเฟ่หรือบล็อกต่างก็มีเด็กมากมายโพสต์คำถามเดียวกัน เด็กนับแสนนับล้านคนต่างกังวลสงสัยแม้กระทั่งในวินาทีนี้

“ตอนนี้ฉันเรียนอยู่ชั้น...อยากเข้าเรียนที่...คิดว่ามันสายเกินไปหรือยังถ้าจะเริ่มตั้งใจเรียน”

มันสายเกินไปแล้ว

ความคิดเห็นต่อ ๆ มามีทั้ง “ต่อให้เริ่มต้นช้า แต่ก็มีคนพลิกสถานการณ์ได้นะ” “ถ้าตั้งใจก็ทำได้แหละ!” “ตอนที่คิดได้ว่ามันสายเกินไปหรือยังนี่ละคือจังหวะให้เริ่มต้นได้เร็วที่สุด” และไม่เคยมองขาดประโยคที่ว่า “เป็นกำลังใจให้นะ ลู๊ ๆ!”

โก หก ชัด ๆ

คำปลอบใจเหล่านี้เปรียบเหมือนน้ำทะเลเค็มปึกที่ยิ่งดื่มก็ยิ่งกระหาย เป็นคำพูดไร้ความรับผิดชอบที่ทั้งคนฟังและคนพูดต่างก็ไม่เชื่อถือนั่นเอง เมื่อคนถามไม่ได้ถามเพราะอยากฟังความจริง แต่ถามเพราะอยากให้คนตอบพูดคำที่ตัวเองอยากฟัง “โกหกให้ฟังหน่อย! ช่วยบอกที่ว่ามันยังไม่สายเกินไป ฉันอยากได้ยืนยันคำปลอบใจหวานหู!”

เพราะผิดผ่อนการตั้งใจเรียนออกไป แถมยังกลัวการพิจารณาตัวเอง ดังนั้นจึงอยากให้ใจที่หวั่นวิตกได้รับการปลอบโยนบ้าง เป็นเช่นนี้มาตลอด

เรากลัวการเผชิญความจริงที่ว่า “มันสายเกินไปแล้ว” ไม่อยากพิจารณาตัวเองที่แสนน่าสมเพช ไม่อยากรับรู้ถึงความจริงสุดขมขื่น เรารู้ตัวดีว่าขยันได้ไม่นานก็จะเกียจคร้าน แล้วก็ละเลยการเรียนเหมือนที่เคยเป็นซ้ำ ๆ คราวนี้ก็เช่นกัน ถึงจะรู้คำตอบดีอยู่แล้วก็ยังแสรังถาม

เรารู้อยู่แล้ว อาจจะมีใคร ๆ ด้วยซ้ำว่ามันสายเกินไปแล้ว เพราะเจ้าความกังวลคอยแต่จะโผล่ขึ้นมาทำให้เราลังเลใจ จึงอยากเรียกร้องขอคำปลอบใจจากใคร ๆ แม้มันจะเป็นคำไปปิด ซึ่งแน่นอนว่าเราก็ไม่เชื่อคำไปปิดนั้น รู้แ่ใจว่ามันสายเกินไปแล้วสำหรับเรา ก็คนที่ยังไม่สายเกินไปน่าจะส่งสัยหรือกลุ่มใจเรื่องนี้หรือรอก คำถามที่ว่า “มันสายเกินไปหรือยัง” คือหลักฐานมัดตัวคนถามอย่างแน่นหนาที่สุดว่ามันสายเกินไปแล้ว สำหรับเรามันสายเกินไปแล้วจริง ๆ นั่นละ

ทุกอย่างคือความผิดของเรา ตอนที่เพื่อน ๆ อดหลับอดนอนอ่านหนังสือเรียน เรากลับไม่ยอมอ่าน ตอนที่เพื่อน ๆ ทบทวนตัวเองปลุกปลอบพลังใจ และวิ่งุ่นเตรียมตัว เรากลับผลาญเวลามากมายไปกับการลั้งเลและรีรอ เราเพิกเฉยคุณค่าของการพยายามอย่างซื่อตรงแล้วปล่อยให้โอกาสมากมายหลุดลอยไป คนที่เรียนอย่าง “ลวก ๆ” “พอด่าน” และ “เรื่อยเปื่อย” ไม่ใช่ใครอื่นแต่คือตัวเราเอง ผลลัพธ์

ในวันนี้เกิดจากการกระทำของเรา ดูช่องว่างอันกว้างใหญ่ระหว่างเรากับเพื่อน ๆ ลี เป็นไปไม่ได้เลยที่จะลดช่องว่างนั้นได้อย่างรวดเร็วทันใจ เราไม่มีทางกระโดดข้ามมันไปได้ง่าย ๆ แน่หนอน

สาเหตุสำคัญอันดับแรกก็คือ “ระดับความก้าวหน้า” ที่ทิ้งห่างระหว่างเรากับคนอื่น ๆ ต่อให้ตั้งใจเรียนตั้งแต่วันนี้ แต่เนื้อหาที่เราเพิ่งจะเริ่มเรียนเป็นสิ่งที่คนอื่นศึกษาจนแตกฉานแล้ว ถือเป็นการมาริบเร่เอาเมื่อสาย มิหนำซ้ำขณะที่เราตั้งใจเรียนก็เชื่อว่าคนอื่นจะรามือรอให้เราตามทัน พวกเขายังคงศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ นำหน้าเราไปอีกก้าวหนึ่ง ไมลี เป็นไปได้ว่าจะถึงห้าหรือสิบก้าว เปรียบเทียบเหมือนเราเป็นนักวิ่งรั้งท้ายที่เพิ่งผูกเชือกกรองเท้าให้กระชับ แต่คู่แข่งคนอื่น ๆ วิ่งนำหน้าไปนานแล้ว การจะตามให้ทันระดับความก้าวหน้าที่ถูกทิ้งห่างแบบนี้ย่อมต้องเหนื่อยเป็นธรรมดา

อย่างไรก็ดี ระดับความก้าวหน้ายังถือเป็นเรื่องเล็กน้อยเมื่อเทียบกับ “ระดับความสามารถ” ที่ถูกทิ้งห่าง สิ่งนี้ทำให้เวลา 1 ชั่วโมงของเรากับคนอื่นไม่เท่ากัน ในเวลา 1 ชั่วโมงเราไม่อาจเรียนรู้ได้มากเท่าพวกเขา เพราะเราขาด “ประสบการณ์ด้านการเรียน” ในขณะที่เพื่อน ๆ คุ่นเคยกับการจดล่อขณะเรียน มีทักษะการฟังที่ยอดเยี่ยม ส่งผลให้สามารถคัดกรองสาระสำคัญเวลาฟังครูสอน จับใจความ คติวิเคราะห์ และแก้โจทย์ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ประสบการณ์ช่วยพัฒนาความสามารถของคนเราได้อย่างน่าทึ่งเช่นนี้เอง ดังนั้นนอกจากจะวิ่งนำหน้าไปแล้ว พวกเขายังวิ่งได้ดีกว่าเราอีก ตัวเรายัง